

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-09-28
Besvaras senast
2021-10-06 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2021/22:45 Behandling av depressioner

Statistik från Socialstyrelsen visar att förskrivningen av antidepressiva läkemedel har ökat i hela befolkningen med så mycket som 25 procent sedan 2006. Procentuellt ökar den mest bland unga, men den absolut största gruppen användare finns i den årsrika generationen. Var fjärde kvinna över 75 och en tredjedel av kvinnorna över 85 tar medlen. Bland männen över 85 år är det drygt 20 procent som använder antidepressiva läkemedel.

Det finns flera orsaker bakom den ökande förskrivningen, men en allvarlig sådan är tidsbristen i primärvården och bristen på tillgång till psykoterapi. Det är lättare att skriva ut piller än att sätta in icke-farmakologisk behandling som samtal och terapi.

Enligt Socialstyrelsens riktlinjer ska psykoterapi vara förstahandsvalet för behandling av depression och ångest. ”I princip bör alla med lindriga och medelsvåra depressioner och ångestsyndrom erbjudas psykologisk behandling”, skriver myndigheten. Men enligt Ing-Marie Wieselgren, SKR, (SvD den 24 oktober 2021) saknas det tillräckligt med psykologer, legitimerade psykoterapeuter och kuratorer för att kunna leva upp till Socialstyrelsens riktlinjer.

Det finns också en kostnadsaspekt med här; det går fort att skriva ut läkemedel, medan psykoterapi tar tid. Det här är en viktig förklaring till att läkarna tar till antidepressiva när psykoterapi inte finns tillgänglig. Det leder i sin tur till att patienten kan drabbas av allvarliga, om än sällsynta, biverkningar som antidepressiva läkemedel kan förorsaka. En komplikation som underskattats är att medicinering med antidepressiva läkemedel kan ge besvärliga abstinenssymtom när man försöker sluta.

Min fråga till socialminister Lena Hallengren är mot bakgrund av ovanstående:

Vad avser ministern och regeringen att göra för att behandlingen av depressioner ska kunna följa Socialstyrelsens riktlinjer om tillgång till psykoterapi vid depression?

.....

Barbro Westerholm (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck